

ตลาดและราคาจำหน่ายไข่ไก่

ตลาดเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับผลิตภัณฑ์ทุกชนิด ไม่ว่าจะกิจการจะผลิตสินค้าชนิดใด หากไม่มีตลาดในการจำหน่ายแล้ว ก็เป็นไปไม่ได้ที่จะดำเนินการต่อไป เพราะขาดรายได้มาทดแทนต้นทุนที่ได้ลงทุนไปแล้ว สำหรับตลาดการค้าไข่ไก่นั้นในอดีตเมื่อประมาณ 20 ปีที่ผ่านมา การตลาดสำหรับไข่ไก่ไม่มีปัญหา ทั้งนี้เนื่องจากการทำฟาร์มไข่ไก่ยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก แต่ในปัจจุบันได้มีฟาร์มเลี้ยงไข่ไก่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ทั้งฟาร์มขนาดเล็กและฟาร์มขนาดใหญ่ ทำให้มีไข่ไก่เข้าสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก จนบางที่เกินความต้องการของผู้บริโภค เป็นผลให้ราคาไข่ไก่ไม่สูงนักถ้าเทียบกับต้นทุนการผลิต ดังนั้นผู้ที่ทำฟาร์มเลี้ยงไข่ไก่จะต้อง เป็นผู้ที่มีความสามารถในการคาดคะเนตลาด ตลอดจนแนวโน้มของราคาไข่ไก่ได้เป็นอย่างดีเพื่อจะได้สามารถวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับแนวโน้มของตลาดในอนาคตได้

ตลาดในการค้าไข่ไก่มีทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดภายนอกประเทศ แต่อย่างไรก็ดี การส่งไข่ไก่ออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ มักจะเป็นเพียงการระบายไข่ไก่ที่มีปริมาณเกินความต้องการภายในประเทศ เพื่อไม่ให้ราคาไข่ไก่ในประเทศตกต่ำเท่านั้น ส่วนแบ่งตลาด (Market Share) ต่างประเทศจึงไม่แน่นอน

1. ตลาดและราคาจำหน่ายไข่ไก่ภายในประเทศ

ตลาดการค้าไข่ไก่ภายในประเทศเป็นแหล่งสำคัญในการที่จะระบายไข่ไก่ที่ผลิตได้จากฟาร์มผู้เลี้ยงไข่ไก่ทั้งหมด ทั้งนี้เพราะประมาณ 97 เปอร์เซ็นต์ของไข่ไก่ที่ผลิตได้ทั้งหมดจะนำไปยังตลาดภายในประเทศ โดยจะมีพ่อค้าคนกลางเป็นผู้รวบรวมไข่ไก่จากฟาร์มต่าง ๆ ไปขายยังตลาดกลางการค้าไข่ไก่ หรือเจ้าของฟาร์มอาจจะขายให้กับผู้ซื้อรายย่อยที่ไปซื้อไข่ไก่ที่ฟาร์มเลยก็ได้

1.1 ตลาดการค้าไข่ไก่ภายในประเทศ แบ่งได้เป็น 3 ประเภท³⁰ คือ ขายเป็นปลีก ขายเป็นส่ง และขายราคาประกัน

การขายปลีก ฟาร์มไข่ที่ตั้งอยู่ใกล้เมืองใหญ่ หรือชุมชนใหญ่หรืออยู่ใกล้ถนนใหญ่ จะได้เปรียบเพราะสามารถขายไข่ได้โดยตรงแก่ผู้บริโภคในราคาสูง แต่ผู้เลี้ยงไข่ไก่บางคนอาจไม่ต้องการทำการขายปลีกเอง เพราะเสียเวลาและค่าใช้จ่ายสูง จึงทำหน้าที่ผลิตไข่อย่างเดียว

การขายปลีกอาจทำได้ด้วยการนำไข่ไปวางขายในตลาดสดหรือขายตามบ้าน หรือตั้งร้านขายริมถนนหน้าฟาร์มที่มีรถยนต์วิ่งผ่าน

การขายส่ง การขายส่งจะได้ราคาต่ำกว่าการขายปลีก ผู้เลี้ยงจะขายผลผลิตที่ฟาร์ม ไม่ต้องเสียเวลาออกไปข้างนอก การขายส่งอาจทำได้ด้วยการนำไข่ไปขายให้แก่ห้าง³¹ หรือส่งขายตามร้านขายปลีกหรือร้านขายส่งในท้องถิ่น หรืออาจจะเป็นร้านขายอาหารสัตว์หรือร้านรวบรวมไข่ในท้องถิ่น ราคาที่ขายได้ขึ้นลงตามราคาไข่และฟาร์มใหญ่ ๆ เป็นผู้กำหนดร่วมกัน

การขายประกันราคา ฟาร์มเลี้ยงไข่ไก่บางฟาร์มจะเลี้ยงแบบประกันราคาไข่ (ส่วนใหญ่เป็นฟาร์มขนาดเล็กที่มีเงินลงทุนน้อย) โดยที่บริษัทอาหารสัตว์จะขายพันธุ์ไก่อาหารและยาให้แล้วทางบริษัทจะรับซื้อไข่ทั้งหมดในราคาประกันตลอดทั้งปี ผู้เลี้ยงจะมีกำไรพอสมควร และไม่ต้องเสี่ยงกับการขาดทุนเมื่อราคาไข่ตกต่ำ แต่ก็ไม่มีโอกาสขายไข่ได้ในราคาสูงเมื่อไข่ราคาสูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการขายประกันราคานี้ไม่เป็นที่ยอมรับ เพราะราคาไข่ไม่แน่นอนขึ้น ๆ ลง ๆ บ่อย

1.2 ช่องทางจำหน่ายไข่ไก่ภายในประเทศ

ไข่ไก่ที่ผลิตได้ในประเทศสามารถขายได้ตามช่องทางจำหน่ายดังต่อไปนี้

1. พ่อค้าท้องถิ่นที่รับซื้อไข่เป็นประจำ

³⁰ ปฐม เลหาหะ เกษตร, ดร., คู่มือการเลี้ยงไก่ไข่ให้ได้กำไร (กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตการพิมพ์, 2528): หน้า 106.

³¹ ห้าง คือ ร้านค้าผู้รวบรวมไข่ไก่จากฟาร์มไปขายยังตลาด

2. พ่อค้าเร่ท้องถิ่น
3. พ่อค้าแหล่งกลางในตลาดกรุงเทพมหานคร
4. ร้านค้าปลีก
5. ผู้บริโภคที่ไปซื้ออยู่ที่ฟาร์ม
6. ร้านอาหาร ภัตตาคาร โรงแรม โรงพยาบาล
7. ร้านจำหน่าย

โดยปกติแล้ว ผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่ไข่ขนาดเล็กที่เลี้ยงไก่ไข่ไม่เกิน 10,000 ตัว จะขายผลผลิตให้กับพ่อค้าท้องถิ่นและร้านอาหาร โรงแรม ภัตตาคาร ในท้องถิ่นที่ฟาร์มตั้งอยู่นั้น ซึ่งเป็นตลาดที่แน่นอน เพราะความต้องการบริโภคไข่ไก่ในแต่ละท้องถิ่นมักจะคงที่ ทำให้ผู้เลี้ยงไก่ไข่สามารถคาดคะเนผลผลิตได้ว่าควรจะทำการผลิตในปริมาณเท่าใด ซึ่งจะเพียงพอแก่ความต้องการบริโภคไข่ไก่ แต่สำหรับฟาร์มเลี้ยงไก่ไข่ขนาดใหญ่ที่เลี้ยงไก่ไข่มากกว่า 50,000 ตัวขึ้นไป จะมีผลผลิตมากเกินไปความต้องการบริโภคไข่ไก่ในท้องถิ่นที่ฟาร์มตั้งอยู่ จึงต้องมีการส่งไข่ไก่ไปขายยังท้องถิ่นใกล้เคียง หรือข้ามเขตไปยังจังหวัดอื่น ๆ ก็ได้ เช่น ฟาร์มที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดละเอียงเทราอาจส่งไข่ไก่ไปขายที่กรุงเทพมหานคร แพร่ ตาก ลำปาง หรือภูเก็ต เป็นต้น ทั้งนี้เพราะไข่ไก่เป็นสินค้าที่มีอายุสั้นในการเก็บรักษาเนื่องจากจะเสื่อมคุณภาพลงทุกวัน หากผลิตได้แล้วไม่รีบขายจะทำให้ไข่ไก่เสียหรือกลายเป็นไข่เก่าที่มีราคาต่ำได้ ซึ่งการที่ส่งไข่ไก่ไปขายนอกท้องถิ่นที่ฟาร์มตั้งอยู่นี้จะมีผลกระทบต่อราคาไข่ไก่ของฟาร์มขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นที่ฟาร์มขนาดใหญ่ส่งไข่ไปขายเพราะปริมาณไข่ไก่จะเพิ่มขึ้นทำให้ราคาไข่ไก่ตกต่ำลงได้

1.3 ราคาไข่ไก่ภายในประเทศ

ราคาไข่ไก่ภายในประเทศจะขึ้นลงตามปริมาณการผลิตและความต้องการของตลาดทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดไข่ไก่ในฮ่องกงมีอิทธิพลต่อราคาไข่ไก่ในประเทศอย่างมาก ถ้าไข่ในตลาดฮ่องกงมีราคาและความต้องการสูง ราคาไข่ไก่ในเมืองไทยก็จะสูงไปด้วย ทั้งนี้เพราะล้งไข่จะกว้านซื้อไข่ส่งออกไปขายฮ่องกง ทำให้ไข่ภายในประเทศขาดแคลน เป็นผลให้ราคาไข่ในประเทศสูงขึ้น ในทางตรงกันข้ามเมื่อตลาดไข่ในฮ่องกงมีปริมาณไข่มากและราคาต่ำ ปริมาณการส่งไข่ไปยังฮ่องกงจากประเทศไทยก็จะลดลง ทำให้ไข่ไก่ในตลาดภายในประเทศมีปริมาณมาก ราคาไข่ไก่ภายในประเทศก็ต่ำตามไปด้วย

ฤดูกาลก็มีอิทธิพลต่อราคาและความต้องการของไข่ไก่ภายในประเทศไม่น้อย³² ในหน้าแล้งนับตั้งแต่หลังเก็บเกี่ยวข้าวไปแล้ว ปริมาณไข่ไก่ในท้องตลาดจะมีปริมาณมาก เพราะจะมีไข่ไก่จากชาวบ้านชาวไร่เข้ามา มากจึงทำให้ไข่ไก่ราคาตกต่ำ ประกอบกับมีการปิดภาคเรียนระหว่างเดือนมีนาคม-พฤษภาคม ความต้องการไข่ไก่ก็ลดลงไปด้วย หลังจากเดือนมิถุนายนไปแล้ว ราคาไข่ไก่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงสิ้นปี ในช่วงหน้าฝนนี้ไข่จากชนบทจะลดน้อยลงด้วย จึงทำให้ปริมาณไข่ในตลาดลดลง ประกอบกับในช่วงปลายปีมีงานต่าง ๆ มาก จึงทำให้ความต้องการไข่ไก่มีปริมาณมากขึ้น ทำให้ไข่มีราคาค่อนข้างสูงในระยะปลายปี

ไข่ไก่ที่ได้จากฟาร์มแต่ละฟาร์มจะมีหลายขนาด เล็กใหญ่ไม่เท่ากัน ในการขายไข่ไก่จะต้องมีการคัดเกรดไข่ไก่ ออกเป็นเกรดต่าง ๆ ตั้งแต่เกรด 1 - เกรด 6 รวม 6 เกรดด้วยกัน แต่ละเกรดก็จะมีน้ำหนักและราคาจำหน่ายต่าง ๆ กัน ดังนี้

ตารางที่ 5.1 แสดงน้ำหนัก ขนาดและราคาของไข่ไก่แยกตามเกรด³³

เกรด	Size	ขนาด	น้ำหนัก (กรัม)	บาท/ฟอง
1	Jumbo	จัมโบ้	70 ขึ้นไป	1.38
2	Extra	พิเศษ	65 - 70	1.28
3	Large	ใหญ่	60 - 65	1.22
4	Medium	กลาง	55 - 60	1.16
5	Small	เล็ก	50 - 55	1.04
6	Pee Wee	จิ๋ว	ต่ำกว่า 50	0.96

หมายเหตุ ราคาสำรวจในปี 2528 (ราคาไม่แน่นอนแล้วแต่ความต้องการใช้ไข่ไก่และจำนวนไข่ไก่)

³² ปฐม เลหาทะเกษตร, ดร., คู่มือการเลี้ยงไก่ไข่ให้ได้กำไร (กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตการพิมพ์, 2528): หน้า 110.

³³ ข้อมูลจากฟาร์มรุ่งรักษ์ อ. หนองแยม กรุงเทพมหานคร.

ราคาตามตารางที่ 5.1 เป็นราคาของไฮโปซึ่งมีการตัดเกรดแล้ว ซึ่งมีราคาเฉลี่ย
ประมาณ 1.16 บาท/ 1 ฟอง ทั้งนี้เป็นราคาจากผู้เลี้ยงไก่ขายได้ที่ฟาร์มของตนเอง แต่ถ้าเป็น
ราคาในตลาดกรุงเทพมหานครจะเป็นดังนี้

ตารางที่ 5.2 แสดงราคาผู้เลี้ยงขยายไข่ไก่ได้ ตั้งแต่ปี 2520-2528

หน่วย : บาท/ฟอง

ปี เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2520	0.95	0.95	0.95	0.58	0.64	0.68	0.74	0.85	0.90	0.89	0.83	0.83	0.82
2521	0.88	0.88	0.77	0.74	0.88	0.97	0.95	1.00	1.00	1.16	1.17	0.97	0.96
2522	1.04	0.97	0.90	0.92	1.00	1.06	1.05	1.11	1.18	1.19	0.97	0.92	1.03
2523	0.95	0.92	0.88	0.93	1.00	1.07	1.00	1.08	1.20	1.20	1.25	1.21	1.06
2524	1.16	1.16	1.11	1.21	1.14	1.11	1.09	1.21	1.27	1.27	1.30	1.29	1.19
2525	1.15	1.00	1.18	1.19	1.14	1.20	1.17	1.21	1.32	1.35	1.26	1.17	1.20
2526	1.19	1.11	1.03	1.03	1.13	1.19	1.19	1.26	1.27	1.19	1.16	1.10	1.15
2527	1.28	1.15	1.12	1.14	1.16	1.02	1.18	1.16	1.18	1.19	1.19	1.16	1.16
2528	1.15	1.11	1.13	1.18	1.21	1.25	1.28	1.20	1.34				

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 5.3 แสดงราคาขายไข่ไก่ในตลาดกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี 2520-2528

หน่วย : บาท/100 ฟอง

ปี เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2520	95.00	98.00	100.00	98.00	75.00	77.00	75.00	92.00	99.00	99.00	90.00	95.00	91.00
2521	92.00	93.00	93.00	86.00	93.00	106.00	100.00	110.00	117.00	121.00	120.00	111.00	103.00
2522	109.00	109.00	104.00	103.00	108.00	112.00	117.00	119.00	125.00	131.00	126.00	119.00	115.00
2523	124.00	110.00	108.00	113.00	112.00	125.00	113.00	126.00	137.00	135.00	143.00	141.00	124.00
2524	129.00	132.00	139.00	132.00	132.00	129.00	122.00	134.00	143.00	141.00	142.00	146.00	135.00
2525	146.00	124.00	124.00	135.00	133.00	136.00	136.00	138.00	140.00	147.00	140.00	129.00	135.67
2526	130.00	130.00	113.00	105.05	111.00	128.00	130.00	137.00	144.00	129.00	120.05	118.38	124.67
2527	107.00	96.00	102.00	100.00	101.00	101.00	101.00	96.00	106.00	110.00	112.00	103.00	103.33
2528	96.00	99.00	102.00	120.00	124.00	125.00	122.00	122.00	126.00				

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

จากตารางที่ 5.2 และตารางที่ 5.3 จะเห็นว่าราคาไข่ไก่ตั้งแต่ปี 2520 เป็นต้นมา ได้สูงขึ้นทุกปีและราคาได้สูงสุดในปี 2525 คือราคาเฉลี่ยที่ผู้เลี้ยงไก่ไข่ขายได้เท่ากับ 1.20 บาทต่อฟอง และราคาขายไข่ไก่ในตลาดกรุงเทพฯเท่ากับ 135.67 บาท/100 ฟอง หลังจากปี 2525 ราคาได้ลดลงในปี 2526 และเพิ่มขึ้นไม่มากนักในปี 2527 ส่วนปี 2528 ในช่วงระยะ 9 เดือน คือตั้งแต่เดือนมกราคม - กันยายน 2528 ราคาไข่ไก่มีแนวโน้มดีกว่าราคาในปี 2527

จะเห็นได้ว่าราคาที่ยขายในตลาดกรุงเทพฯสูงกว่าราคาของผู้เลี้ยงขายที่ฟาร์มมาก แต่ผู้เลี้ยงไม่สามารรถที่จะวางขายไข่ไก่ได้ด้วยตนเอง เพราะต้นทุนสูงและเสี่ยงต่อการที่จะขายไม่หมดทำให้ไข่ไก่เสียหายได้

2. ตลาดและราคาจำหน่ายไข่ไก่ภายนอกประเทศ

การส่งไข่ไก่ไปจำหน่ายต่างประเทศ เป็นการระบายปริมาณไข่ไก่ที่เกินความต้องการภายในประเทศออกไปต่างประเทศ เพื่อเป็นการบรรเทาภาระราคาไข่ไก่ในประเทศที่ตกต่ำลง ไข่ไก่ที่ส่งไปขายต่างประเทศจะมีประมาณ 3% ของจำนวนไข่ไก่ที่ผลิตได้ภายในประเทศทั้งหมด ตลาดต่างประเทศที่สำคัญของประเทศไทย ได้แก่ ออสเตรเลีย รองลงมาได้แก่ สิงคโปร์และเวียดนาม

ฮ่องกง เป็นเมืองที่ประชาชนโดยทั่วไปนิยมบริโภคไข่ไก่เป็นประจำวันโดยนำมาปรุงอาหารร่วมกับเครื่องปรุงอื่น ๆ หรือบริโภคเฉพาะไข่ไก่แต่เพียงอย่างเดียว ส่วนไข่ชนิดอื่นที่คล้ายคลึงกัน อาทิเช่น ไข่เป็ด ไข่นกกระทา มีการบริโภคบ้าง แต่ก็มีปริมาณไม่มากเหมือนไข่ไก่ และโดยเหตุที่ฮ่องกงมีภูมิประเทศเป็นเกาะมีเนื้อที่จำกัด พื้นที่ส่วนใหญ่ถูกสร้างเป็นที่อยู่อาศัย โรงงานอุตสาหกรรมและที่ทำการธุรกิจการค้า คงมีเหลือสำหรับใช้เพาะปลูกหรือทำฟาร์มขนาดเล็กได้บ้าง เล็กน้อยแถบบริเวณ New territories ซึ่งอยู่บนผืนแผ่นดินใหญ่เท่านั้น แต่ปริมาณไข่ไก่ที่ฮ่องกงผลิตได้มีเพียงไม่ถึงร้อยละ 1 ของความต้องการภายในประเทศทั้งหมด (ดูตารางที่ 5.5) และยังมีแนวโน้มลดลงตามเนื้อที่ที่ถูกนำไปใช้เพื่อกิจการอุตสาหกรรมและอื่น ๆ เพิ่มขึ้น กล่าวคือ เมื่อปี 2521 ผลิตได้ 77 ล้านฟอง ลดลงเหลือ 51.8 ล้านฟองในปี 2523 39.3 ล้านฟองในปี 2524 และ 43.9 ล้านฟอง เมื่อปี 2526 นอกจากนี้วัตถุประสงค์หลักของการทำฟาร์มผลิตไข่ไก่ในฮ่องกงยังเป็นการผลิตเพื่อมาฆ่าแปรรูปเป็นสัตว์ถึงร้อยละ 60 ของปริมาณไข่ไก่ที่ผลิตได้ภายในทั้งหมด ดังนั้นฮ่องกงจึงต้องพึ่งการนำเข้าไข่ไก่จากต่างประเทศเกือบทั้งหมด

โดยเหตุที่ปริมาณการผลิตไข่ไก่ของฮ่องกงมีน้อยมาก เมื่อเทียบกับความต้องการบริโภคไข่ไก่ภายในประเทศทั้งหมด และไข่ไก่เป็นสินค้าที่อาจกล่าวได้ว่าไม่สามารถจะเก็บไว้ในสต็อกได้นานเหมือนกับสินค้าชนิดอื่น เช่น ข้าวหรือข้าวโพด เป็นต้น จึงอาจกล่าวได้ว่าปริมาณการนำเข้าจึงเป็นเพียงปัจจัยเดียวที่จะชี้ให้เห็นถึงความต้องการไข่ไก่เพื่อการบริโภคในฮ่องกงทั้งหมดได้เป็นอย่างดี

ปริมาณความต้องการเพื่อนำเข้าไข่ไก่เข้าของฮ่องกงในระยะปี 2524-2526 ที่ผ่านมามีอยู่ในระดับคงที่ มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก กล่าวคือ นำเข้าเมื่อปี 2524 ปริมาณ 1,194.94 ล้านฟอง มูลค่า 365.07 ล้านบาท ฮ่องกง ปี 2525 นำเข้าปริมาณ 1,190.46 ล้านฟอง มูลค่า 396.11 ล้านบาท ฮ่องกง และปี 2526 นำเข้า 1,184.73 ล้านฟอง มูลค่า 385.85 ล้านบาท ฮ่องกง³⁴

ประเทศผู้ครองตลาดไข่ไก่ของฮ่องกงไว้มากที่สุด ได้แก่ ประเทศจีน ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาด (Market Share) ไข่ไก่โดยเฉลี่ยถึงร้อยละ 80 รองลงไปได้แก่ สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 9.97 ส่วนประเทศไทยเคยมีส่วนแบ่งตลาดอยู่ในลำดับที่ 3 ในปี 2524 และปัจจุบันอยู่ในลำดับที่ 5 รองลงมาจาก ออสเตรเลียและฝรั่งเศส จะเห็นได้ว่าประเทศคู่แข่งอื่น ๆ ของไทย ยกเว้นประเทศจีน ล้วนแต่มีระยะทางห่างจากประเทศฮ่องกงมากกว่าประเทศไทย แต่ก็สามารถแย่งส่วนแบ่งตลาดของประเทศไทยไปได้ ทั้งที่ต้องเสียค่าขนส่งสูงกว่า ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยทางด้านราคานำเข้า

นอกจากฮ่องกงแล้ว ประเทศไทยยังส่งไข่ไก่ออกไปขายยังประเทศอื่น ๆ อีก เช่น เวียดนาม ใต้หวัน อินโดนีเซีย ซาอุดีอาระเบีย และลาว ซึ่งในปัจจุบัน (2528) ไม่ได้ส่งไปที่บรูไน อินโดนีเซีย ลาวและซาอุดีอาระเบียแล้ว (ดูตารางที่ 5.4) แต่การส่งออกไปยังประเทศอื่นก็มีปริมาณน้อยเมื่อเทียบกับฮ่องกงซึ่งเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดในจำนวนตลาดต่างประเทศทั้งหมด ดังนั้นในการวิเคราะห์จึงถือเอาตลาดฮ่องกงเป็นหลักในการวิเคราะห์

³⁴ ส่งเสริมการเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, ส.มาคม. สำล้นไก่, ปีที่ 32 เล่มที่ 10 (ตุลาคม 2527): หน้า 24.

ตารางที่ 5.4 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกไปยังสหราชอาณาจักร

ปริมาณ : กิโลกรัม

ปริมาณ : บาท

ปี	ฮ่องกง		ลาว		สิงคโปร์		เวียดนาม		บรูไน		อินโดนีเซีย		ซาอุดีอาระเบีย		ไต้หวัน	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2521	1,814,410	28,144,588	664	10,950												
2522	918,229	16,495,217	260	3,950												
2523	462,960	8,647,447	922	20,745												
2524	1,958,570	43,284,892	125	2,250	18,775	482,531	876	20,661								
2525	1,647,543	34,690,912			14,560	343,296	2,913	71,537	18,630	424,773	15,364	1,567,152				
2526	943,642	22,327,892			25,997	571,451	4,265	102,583	160	8,822						
2527	7,418,843	140,915,560			120,467	2,276,325	4,653	113,431					1,250	53,520		
มค.-พ.ย. 2528	7,246,313	157,695,117			262,844	5,288,823	3,635	86,255							412	7,825

ที่มา : กรมพาณิชย์สัมพันธ์ กระทรวงพาณิชย์

2.1 ราคาไข่ไก่ภายนอกประเทศ

เมื่อพิจารณาราคานำเข้าจากตารางที่ 5.7 จะพบว่าตลาดไข่ไก่ของฮ่องกงมีการแข่งขันกันด้านราคาจำหน่ายจากประเทศผู้ส่งเข้ามาจำหน่ายค่อนข้างสูง และผู้นำเข้าในฮ่องกงก็มีโอกาสที่จะเลือกซื้อไข่ไก่จากประเทศผู้เสนอราคาแก่ตนต่ำที่สุดได้มากขึ้น ดังจะเห็นได้อย่างชัดเจนจากราคานำเข้าไข่ไก่จากออสเตรเลีย ซึ่งสามารถเพิ่มส่วนของตลาดไข่ไก่จากร้อยละ 0.34 เมื่อปี 2525 เป็นร้อยละ 4.07 ในปี 2526 โดยราคาที่นำเข้ามาจากออสเตรเลียได้ลดลงจาก 1,000 ฟองต่อ 467.75 เหรียญฮ่องกง เมื่อปี 2525 เหลือ 1,000 ฟองต่อ 324.95 เหรียญฮ่องกง ในปี 2526 หรือลดลงถึงกว่าร้อยละ 30 ซึ่งเป็นการตรงกันข้ามกับราคาไข่ไก่จากประเทศไทย ซึ่งได้เพิ่มขึ้นจาก 1,000 ฟองต่อ 345.75 เหรียญฮ่องกง เมื่อปี 2525 เป็น 1,000 ฟองต่อ 464.60 เหรียญฮ่องกง ในปี 2526 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 34 ทำให้ที่ส่วนแบ่งตลาดไข่ไก่ของไทยในฮ่องกงลดลงจากร้อยละ 2.65 เมื่อปี 2525 เหลือร้อยละ 1.78 ในปี 2526

สำหรับราคาขายปลีกของไข่ไก่ในตลาดฮ่องกง (ตารางที่ 5.8) ปรากฏว่าไข่ไก่ซึ่งผลิตได้ภายในประเทศที่ New Territories พันธุ์ Leghorn ราคาไหลละ 11.50 เหรียญฮ่องกงสูงกว่าราคาไข่ไก่ชนิดเดียวกันแต่นำเข้ามาจากสหรัฐอเมริกาซึ่งขายราคาไหลละ 9.50 เหรียญฮ่องกง หรือสูงกว่าร้อยละ 18 ในขณะที่ไข่ไก่จากประเทศสินขนาดใหญ่ราคาไหลละ 7.50-8.00 เหรียญฮ่องกง ต่ำกว่าราคาขายปลีกของไข่ไก่ที่ผลิตได้ในฮ่องกงร้อยละ 33 และต่ำกว่าราคาไข่ไก่ของสหรัฐอเมริการ้อยละ 20

ตารางที่ 5.5 การผลิตไข่ไก่ของฮ่องกงระหว่างปี 2521-2526

ปี	ปริมาณ/1,000 ฟอง
2521	77,060
2522	66,250
2523	51,820
2524	46,165
2525	39,260
2526	43,926

ที่มา : Agriculture and Fisheries Department Hong Kong

ตารางที่ 5.6 การนำเข้าใช้ใกล้ของฮ่องกงระหว่างปี 2524-2528 แยกตามประเทศผู้ส่งออก

ปริมาณ : 1,000 พอง

มูลค่า : เหรียญฮ่องกง

นำเข้าจาก	2524		2525		2526	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
สหรัฐอเมริกา	127,478	46,203,221 (12.66)	130,478	48,732,404 (12.30)	92,367	38,453,443 (9.97)
เนเธอร์แลนด์	-	-	7,943	3,492,962 (0.88)	6,020	3,761,427 (0.95)
ฝรั่งเศส	-	-	-	-	17,919	7,493,418 (1.94)
ไทย	32,896	12,146,511 (3.33)	26,907	9,303,882 (2.35)	14,759	6,857,764 (1.78)
จีน	1,021,050	301,994,444 (82.72)	1,009,621	328,590,767 (82.94)	983,918	805,513,012 (79.18)
เวียดนาม	-	-	-	-	5,664	1,387,459 (0.36)
สิงคโปร์	2,848	1,155,162 (0.32)	1,016	417,118 (0.11)	1,768	547,422 (0.14)
แอฟริกาใต้	-	-	7,818	3,127,562 (0.79)	12,429	5,485,123 (1.42)
ออสเตรเลีย	6,840	2,467,527 (0.68)	2,912	1,362,194 (0.34)	48,348	15,712,767 (4.07)
อื่น ๆ	3,828	1,107,015 (0.30)	3,753	1,150,992 (0.29)	1,507	638,540 (0.16)
รวม	1,194,940	365,073,830	1,190,457	396,107,881	1,184,729	385,853,375

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บเป็นส่วนแบ่งตลาด (Market Share)

ที่มา : Hong Kong Census and Statistics Department

ตารางที่ 5.7 ราคานำเข้าเฉลี่ยของไข่ไก่ที่ส่งไปยังฮ่องกง ปี 2525 และ 2526

1,000 ฟอง/เหรียญฮ่องกง

นำเข้าจาก	2525	2526
สหรัฐอเมริกา	373.45	416.30
เนเธอร์แลนด์	439.75	662.50*
ฝรั่งเศส	-	418.15
ไทย	345.75	464.60
จีน	325.35	310.50
เวียดนาม	-	244.95
สิงคโปร์	410.50	309.60
แอฟริกาใต้	400.35	441.30
ออสเตรเลีย	467.75	324.95

* เป็นราคาไข่ไก่ไข่ฟักเป็นตัว

ที่มา : Hong Kong Census and Statistics Department

ตารางที่ 5.8 ราคาขายปลีกของไข่ไก่ในตลาดฮ่องกงปัจจุบัน

ชนิด/ขนาด	โหลละ / เหรียญฮ่องกง
ไข่ไก่ฮ่องกง (New Territories Leghorn) ใหญ่	11.50
ไข่ไก่สหรัฐอเมริกา (Leghorn) ใหญ่	9.50
ไข่ไก่จีน ใหญ่	7.50-8.00
เล็ก	6.00-6.50

หมายเหตุ ไข่ไก่จากประเทศไทยส่วนใหญ่จำหน่ายปลีกพร้อมกับไข่ไก่จากประเทศจีนแต่จัดไว้ในเกรดที่สูงกว่า

ที่มา : ข้อมูลจากสมาคมส่งเสริมการเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ไข่ไก่ที่วางขายปลีกส่วนใหญ่ในฮ่องกงเป็นไข่ไก่ที่นำเข้าจากจีน ซึ่งมีราคาถูกและไข่ไก่ดังกล่าวได้จากแม่ไก่ที่มีได้เลี้ยงเพื่อจุดประสงค์จะผลิตไข่ไก่อย่างถูกวิธี ทำให้แม่ไก่ที่วางไข่อาจผ่านการผสมพันธุ์กับไก่เพศผู้มาแล้ว เพราะฉะนั้นตามร้านขายปลีกทั่วไปจึงต้องมีหลอดไฟฟ้าสำหรับไข่ส่องดูไข่ที่ขายว่าจะมีเชื้อผสมพันธุ์อยู่ด้วยหรือไม่ ส่วนไข่ที่ผลิตจาก New Territories ของฮ่องกง และจากสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่มีวางขายอยู่ในซูเปอร์มาร์เก็ตหรือร้านจำหน่ายที่อยู่ในระดับค่อนข้างดี และถูกบรรจุอยู่ในกล่องพลาสติกหรือโหลอย่างดี ไข่ไก่เหล่านี้ส่วนใหญ่มีคุณภาพดี ขนาดของไข่เสมอกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งไข่ไก่จากสหรัฐอเมริกา บรรจุด้วยกล่องทำจากโหลมองจากภายนอกสวยงามกว่าไข่ไก่ที่ผลิตในฮ่องกงและจีน แต่ราคาขายต่ำกว่ามาก อย่างไรก็ตามก็ดีรู้เท่าในการขยายตลาดไข่ไก่ของไทยไปยังตลาดฮ่องกงนับว่าแจ่มใส เนื่องจากความสดของไข่ไก่ ทั้งนี้เพราะชาวฮ่องกงนิยมบริโภคอาหารที่ถือว่าความสดเป็นสิ่งสำคัญที่สุด แต่สิ่งที่ทำให้ส่วนแบ่งตลาดของไทยลดน้อยลงก็คือ ราคา เพราะปัจจุบันราคาไข่ไก่ของไทยอยู่ในเกณฑ์สูง เมื่อเทียบกับราคาไข่ไก่จากประเทศผู้ส่งไข่ไก่ไปขายยังฮ่องกงรายอื่นที่สำคัญหลายรายทั้งที่ประเทศเหล่านั้นมีที่ตั้งอยู่ไกลกว่า ค่าขนส่งที่จะต้องรวมเข้าไปในราคาไข่ที่ส่งไปยังฮ่องกงจึงควรจะสูงกว่าของประเทศไทย และเนื่องจากฮ่องกงนับเป็นศูนย์กลางของตลาดสินค้าเกือบทุกประเภท การเล่นขยายและความรวดเร็วสับไวทางด้านข่าวลือการค้าจึงมีมาก

ความแตกต่างของราคาส่งเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดปริมาณนำเข้า โดยส่วนรวมจากตลาดของผู้ส่งออกแต่ละแห่ง

ดังนั้นเพื่อที่จะสามารถแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้ นอกจากต้องคำนึงถึงคุณภาพของไข่ไก่แล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ราคา ถ้าสามารถลดต้นทุนการผลิตในประเทศลงได้ จะทำให้ราคาไข่ไก่ที่ส่งออกต่ำลงเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ซึ่งจะช่วยให้ส่วนแบ่งตลาดสูงขึ้นได้

2.2 ช่องทางในการส่งไข่ไก่ไปจำหน่ายต่างประเทศ

ในการส่งไข่ไก่ไปจำหน่ายยังต่างประเทศ มีช่องทางดังนี้

1. ส่งผ่านล้งไข่ ล้งไข่จะเป็นผู้รวบรวมไข่ไก่จากฟาร์มต่าง ๆ ในประเทศที่ต้องการจะส่งไข่ไก่ไปขายยังต่างประเทศ และจะทำหน้าที่ในการติดต่อกับตลาดในต่างประเทศแทนเจ้าของฟาร์มเหล่านั้น ซึ่งในการนี้ล้งไข่จะคิดค่าบริการในการส่งออกประมาณ ฟองละ 0.30³⁵ บาท
2. เจ้าของฟาร์มส่งเอง เจ้าของฟาร์มเลี้ยงไก่ไข่ขนาดใหญ่ที่มีปริมาณไข่ไก่ออกสู่ตลาดมาก และต้องการส่งออกไปขายยังต่างประเทศ จะทำการรวบรวมไข่ไก่เพื่อส่งออกเอง โดยมีสมาคมส่งเสริมการเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นผู้ติดต่อกับตลาดในต่างประเทศ

³⁵ ภิกรม เจริญพร. ผู้จัดการฟาร์มประสิทธิ์ อ. บ้านโพธิ์ จ. ฉะเชิงเทรา. สัมภาษณ์, 19 ธันวาคม 2527.